

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการศึกษาและพัฒนาการเลี้ยงไก่พื้นเมืองที่มีศักยภาพบนพื้นที่สูง
Research and Development of Native Chicken in Highland Areas

แผนงานวิจัย : แผนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทาง
การเกษตรบนพื้นที่สูง

โดย

สุชีพ ไชยมณี และคณะ

สนับสนุนทุนวิจัยโดย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final report)

โครงการศึกษาและพัฒนาการเลี้ยงไก่พื้นเมืองที่มีศักยภาพบนพื้นที่สูง

Research and Development of Native Chicken in Highland Areas

แผนงานวิจัย : แผนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทาง

การเกษตรบนพื้นที่สูง

คณะผู้วิจัย

สุชีพ ไชยมณี

นริศรา เกิดสุข

รักธิณา บัวนภียาพันธุ์

วีรชิต เนาะดู

สังกัด

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

กันยายน 2563

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่สนับสนุนทุนในการวิจัย และขอขอบคุณเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองในพื้นที่โครงการหลวงและพื้นที่โครงการขยายผลแบบโครงการหลวงที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่พื้นเมือง รวมถึงหัวหน้าและเจ้าหน้าที่สถานีเกษตรหลวงปางตะ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คณะผู้วิจัย
กันยายน 2563

คณะผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการ

ชื่อ - นามสกุล

นายสุชีพ ไชยมณี

ตำแหน่ง

นักวิชาการส่งเสริมและพัฒนา 5

หน่วยงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
เลขที่ 65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053- 328498 โทรสาร 053-328494
E-mail: sukeep65@gmail.com

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ: การผลิตสัตว์ปีก

2. นักวิจัยร่วม

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวนริศรา เกิดสุข

ตำแหน่งในโครงการวิจัยนี้

ผู้ช่วยนักวิจัย

ตำแหน่งปัจจุบัน

เจ้าหน้าที่โครงการ

หน่วยงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
เลขที่ 65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-328497 โทรสาร 053-328494
E-mail address: narissara.gk@gmail.com
ปรับปรุงพันธุ์สัตว์

สาขาที่เชี่ยวชาญ:

3. นักวิจัยร่วม

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวรักธิณา บัวนภียาพันธุ์

ตำแหน่งในโครงการวิจัยนี้

ผู้ช่วยนักวิจัย

ตำแหน่งปัจจุบัน

เจ้าหน้าที่โครงการ

หน่วยงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
เลขที่ 65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 0-5332-8498 โทรสาร 053-328494
E-mail address: nenechan_01@hotmail.com
การผลิตสัตว์

สาขาที่เชี่ยวชาญ:

สารบัญเรื่อง

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
คณะผู้จัดทำ	ข
สารบัญเรื่อง	ค
สารบัญตาราง	ง
บทคัดย่อ	จ
Abstract	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	3
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการวิจัย	11
สถานที่ดำเนินการวิจัย	12
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผลการทดลอง	13
คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ไก่พื้นเมืองลักษณะที่ดี จำนวน 3 สายพันธุ์	13
เลือกจากปี พ.ศ. 2562 เพื่อทดสอบสมรรถภาพการผลิตและคัด	
เลือกเป็นพ่อแม่พันธุ์	
การทดสอบการเลี้ยงไก่พื้นเมืองจำนวน 3 สายพันธุ์ ร่วมกับ	15
เกษตรกรบนพื้นที่สูง 3 พื้นที่	
องค์ประกอบทางเคมีในเนื้อไก่	17
ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงไก่เมืองของเกษตรกร	18
ประเมินความพึงพอใจจากการเลี้ยงไก่พื้นเมือง สายพันธุ์ การ	19
จัดการ และราคาตลาด	
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	20
เอกสารอ้างอิง	22
ภาคผนวก	24

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะภายนอกเปรียบเทียบ 5 สายพันธุ์ ในปีพ.ศ. 2562	9
4.1	สายพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่รวบรวมและศึกษาลักษณะสายพันธุ์จากชุมชนบนพื้นที่สูง	13
4.2	สายพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่คัดเลือกที่มีสมรรถภาพที่ดีที่สุด 5 สายพันธุ์	14
4.3	สายพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่คัดเลือกที่มีสมรรถภาพที่ดีที่สุด 3 สายพันธุ์	14
4.4	สมรรถภาพการผลิตของพ่อแม่พันธุ์ไก่พื้นเมือง 5 สาย	15
4.5	น้ำหนักไก่พื้นเมืองช่วงอายุ 1-16 สัปดาห์	15
4.6	สมรรถภาพการผลิตไก่พื้นเมืองสายห้วยน้ำกั้น สายลี และสายแม่ฮ่องสอน	16
4.7	ลักษณะภายนอกของไก่พื้นเมืองสายห้วยน้ำกั้น สายลี และสายแม่ฮ่องสอน	16
4.8	องค์ประกอบทางเคมีในเนื้อไก่พื้นเมืองสายห้วยน้ำกั้น สายลี และสายแม่ฮ่องสอน	18
4.9	ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงไก่เมืองของเกษตรกร	18
4.10	แบบประเมินความพึงพอใจ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง	19